

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Driebergen; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tannis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon-
trakt korting.

MEDITATIE

DEZE ZAL ONS TROOSTEN

(ADVENT)

.... Deze zal ons troosten over ons werk en over de smart onzer handen, vanwege het aardrijk, dat de Heere vervloekt heeft.
Genesis 5 : 9b

Tot tweemaal toe lezen we in het begin van Gods Woord de naam Lamech.

In Genesis 4 Lamech uit het geslacht van Kain. In Genesis 5 die uit het geslacht van Seth. Wat een verschil openbaart Gods Woord ons tussen die twee. De eerste Lamech is het toppunt van eigengerechtigheid en ongerechtigheid in de eerste wereld.

Hij is rijk naar de maatstaf van de wereld. Zijn kinderen hebben veel talenten. Zij zijn uitvinders van grote bekendheid. Maar hij bouwt een cultuurleven op zonder God en leeft voorbij aan de vloek, die God na de val gesproken heeft. In ijdele trots zingt hij zijn zwaardlied. Door eigen kracht en gerechtigheid denkt hij zichzelf in het verbroken werkverbond te handhaven. Doch Die in de hemel woont zal hem oordelen, zoals ieder die in eigen gerechtigheid buiten God om troost zoekt.

Nu, deze Lamech uit het geslacht van Seth zingt ook een lied. Het is het adventslied bij de geboortewieg van Noach. Wonderlijk midden in die donkere tijd, waarin het geslacht van Kain bruut zich verheft, laat de Heere deze man openbaar komen. Lamech behoort tot het overblijfsel naar de verkiezing van Gods genade.

Rondom ziet hij de toenemende goddeloosheid. Hij kent eigen ellende en de ellende van zijn geslacht, hij kan niet over de vloek heenleven. Elke dag komt hij die tegen in het werk zijner handen. Hij moet de strijd des levens strijden tegen de doornen en distelen, die de aarde voortbrengt. Dat betekent niet, dat hij geen lust tot zijn dagelijks werk heeft. Het zou alleen maar een slecht teken zijn! Maar hij ontmoet de vloek erin, die hij met het hele verloren zondarsgeslacht waard geworden was. Voor Lamech is dat geen theorie, maar beleving voor Gods aangezicht. Als het alleen theorie is hebben we geen troost nodig.

De tranen zijn hem tot spijs bij deze vloek. Hij ziet het gericht naderen. Het kan niet uitblijven bij zo grote goddeloosheid, die God ont-eert. Hij ziet uit naar troost door de bearbeiding van die Geest, Die in het zaad van de vrouw werkt naar de belofte aangaande dat zaad. „Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt...”

Ziet, daar buigt Lamech zich over een pasgeboren kind. Wat God gesproken heeft in het Paradijs is zojuist in zijn tent openbaar gekomen. „Met smart zult gij kinderen baren”. Maar hier is ook de vreugde om het nieuwe leven. Hier is bovenal het uitzicht op het leven. Lamech roept het uit: Deze zal ons troosten..., als hij het kind Noach noemt. De Geest der profetie werkt in hem.

Door die Geest gelooft hij, dat om de moederbelofte in het zaad der vrouw troost bereid zal worden. Troost bereid niet vanuit een verbroken werkverbond. Langs die weg kan tot in der eeuwigheid geen ware troost verkregen worden. Alleen door de onveranderlijke beloften Gods van het verbond der genade, dat van een gerechtigheid spreekt van Gods kant, waardoor de vloek teniet gedaan wordt.

Verwacht Lamech het dan van dat kind in de wieg? Hij verwacht het van de Heere, Die het doen zal! Hij heeft het beloofd en zal niet achterblijven. In de naam van Noach zit het woord troost verborgen. Welnu, God zal troost bereiden door het oordeel heen door deze Noach in de behoudenis door middel van de ark.

Maar dan alleen vanwege de belofte Gods van de Christus, die in Noach openbaar komt.

In het Kind van Bethlehem wordt het lied van Lamech vervuld. Hij daalt in in de vloek der zonde om die weg te dragen voor een schuldig volk. Hij is de grote Messias-Trooster, Die troost verwerft in Zijn eeuwigellende gerechtigheid. Hij moet de wateren van het oordeel Gods over Zich heen laten gaan, betalend in het bange gericht. Wat heeft het Hem gekost om troost te verwerven als de grote Rustverschaffer! Maar Deze zal ons troosten.

Kerstfeest is dan het feest van Gods vertroosting in het geschenk van Gods Zoon. Daar krijgen de ongetroosten in Jeruzalem weet van. Zij verwachten de vertroosting Israëls. Simeon en Anna en allen van wie de Heere het adres kent. In de oefening des geloofs hebben zij op de beloften Gods van deze Trooster gezien.

In Hem ligt alleen hun troost, die troost met de gerechtigheid van de hemel, die zij niet hebben. Als Simeon het kind in zijn armen krijgt, dan gaat hij het lied van Lamech verder zingen „Nu laat Gij Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw Woord, want mijne ogen hebben Uw zaligheid gezien”.

Is het U daar om te doen? Luid verkondigt de Heere, dat er alleen in de Gekomene van Bethlehem troost is. Wat daalt de Heere diep af tot verloren mensen in de verkondiging van dat grote feit, omdat de Heere niet dieper af kon dalen dan in het geven van het Liefste wat Hij had. Welke troost zoekt u? Troostzoekers zijn wij allemaal. Kijk maar eens naar de duizenden, die zich verdringen om voor het scherm de grote voetbalwedstrijden te zien.

Het is hun leven. Het is hun godsdienst. Het groot belang der zaligheid zegt niets. Laat het maar niet teveel verwonderen, als wij aan wat uiterlijke godsdienst genoeg hebben, vooral met de feestdagen. Dan zijn we ook niet anders als troostzoekers in het horizontale vlak en leven over het verbroken werkverbond heen.

Laat toch heden dan de boodschap van Deze Trooster u uitdrijven om als een troosteloze het bij Hem te zoeken.

VAN DE ADMINISTRATIE

Dat de 7de jaargang van „Bewaar het Pand” weer ten einde loopt, blijkt o.a. ook daaruit, dat enkele abonnees reeds de 8ste jaargang: (1973) betaalden, waarvoor wij erkentelijk zijn. Onder hen waren er een drietal, die tevens er een gift aan toevoegden, nl. 1 van f 40,- en 2 x f 25,-, totaal f 90,-. Hartelijk dank daarvoor, en het doet ons uitzien, dat velen bij de betaling van de 8ste jaargang er een extra'tje bij zullen doen. Het is de bedoeling om evenals andere jaren bij de verschijning van nr. 1 van de nieuwe jaargang een girobiljet in te sluiten; zij die reeds betaald hebben, kunnen dit rustig naast zich neer leggen.

Ook mochten wij 8 nieuwe abonnees noteren, zij die hieraan mee werkten, hartelijk dank. Wij blijven de uitbreiding van onze lezerskring bij U allen aanbevelen.

Gironummer 70.43.50, t.n.v. Adm. „Bewaar het Pand” Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn.

v. d. L.

Moet ge alle troostgronden verliezen in uzelf?

Die kunnen het niet stellen met wat uiterlijke godsdienst, licht of zwaar, doch alleen met de troost, die God geeft. Zo groot is de zwartheid van eigen hart en leven, dat er van hun zijde geen doen aan is. Nooit schooner feest dan Kerstfeest voor die geen troost meer kunnen vinden in zichzelf. Alleen Borggerechtigheid kan troosten. Hoe wordt die gepredikt in het Kind der kribbe. Daar is Hij begonnen in de armoede der schuld om voor dood-arme zondaren gerechtigheid te verwerven.

Zalig als het geloof Hem zo kent en omhelst. De Heilige Geest doet dan de troost ervaren, die er in Hem ligt.

Dan is er uitzicht voor allen, die door dit aardse tranendal heen moeten en daar dagelijks de vloek tegenkomen om ten volle te delen in de zegeningen des hemels. Want deze Trooster heeft een troost verworven, die ook door de golven van de dood heen leidt naar de eeuwige rust.

D. Slagboom

MARTELARENBOEK

Indertijd hebben we in ons blad melding gemaakt van de mogelijke herverschijning van het bekende Martelarenboek. Toen hebben zich enkele personen opgegeven voor een exemplaar van dit boek. Hun namen hebben we genoteerd.

Bij informatie is ons gebleken, dat de heruitgave van het boek door gaat. Het ligt in de bedoeling, dat het DV in het voorjaar 1973 verschijnt. De prijs zal f 85,- bedragen. Dat valt mee, gezien het feit, dat al een prijs van f 100,- was genoemd.

We kunnen ons voorstellen, dat er nu de uitgave vaststaat en de prijs bekend is, nog andere lezers van ons blad zijn, die een exemplaar van dit belangrijke boek willen bezitten.

Men kan zich daarvoor bij ondergetekende opgeven.

Voor spoedige toezending na de verschijning zal zorg worden gedragen. Zij, die zich al opgeven, behoeven dat niet opnieuw te doen.

Ds. G. Blom, Meerkerk.

Naar de katechisatie

128

VAN DE GOEDE WERKEN.

Om nog even terug te komen op ons antwoord in het vorige nummer van ons blad betreffende die oude zuster, die veel strijd heeft of het wel het echte werk der genade bij haar is geweest, kregen we een tweede brief van haar als antwoord op een brief van ons aan haar. In deze tweede brief geeft zij nu een duidelijke uiteenzetting over die verandering in haar leven, toen zij 22 jaar was, alsook wat de Heere ook na die tijd aan haar ziel gedaan heeft.

Zij heeft kostelijke zaken mogen doorleven, dat de Heere Zich nader in de weg der diepere ontdekking aan haar ziel heeft geopenbaard. Maar zij draagt gelijk zovele bekommerden het licht op haar rug, zoals onze ouden wel een opmerkten. Wat zij en anderen nodig hebben is, dat de Heere Zijn werk komt te bevestigen, dat men moge komen tot de TOEEIGENEN-DE DAAD van het GELOOF.

Maar nu is er wel het gevaar bij dezulken, dat men te goeder trouw toch het werk des Heeren verdonkert door het toe te schrijven aan de algemene werkingen van Gods Geest. Zeker, we kunnen de bestrijdingen verstaan en het is beter duizend maal zich te onderzoeken, dan zich éénmaal te bedriegen voor de eeuwigheid. Maar men mag de Heere toch niet bedroeven, door Zijn werk weg te cijferen, wanneer de Heere toch duidelijk kwam te spreken en de kracht van Zijn Woord en Belofte deed ervaren!

Zijn er onder onze lezers of lezeressen ook zulken, die nog vóór de toeëigenende daad des geloofs staan, dan zouden we hen, alsook die oude zuster, willen toeroepen: zij de bede van de dichter van psalm 119:19 (ber.) maar veel de uwe:

„Bevestig toch aan Uwe knecht den zegen,
Waartoe Uw Woord hem blijde hope gaf;
Hij is oprecht tot Uwe vrees genegen.”

Keren we nu tot onze lessen terug en bespreken we de les over de GOEDE WERKEN; als behorende tot de weldaad van de heiligmaking, want zij zijn toch de noodzakelijke vruchten van het zaligmakend geloof. De heiligmaking openbaart zich in dit leven door het doen van goede werken. Ja, zij kunnen zelfs middel zijn door de toepassende bediening van de Heilige Geest tot geloofs zekerheid, zoals onze Heidelbergse in Zondag 32 opmerkt: „Daarna ook, dat elk bij zichzelf van zijn geloof uit de vruchten verzekerd zij.” Ja, dan vinden we tegelijk ook weer een aansluiting bij hetgeen we hierboven schreven over die brief van die oude lezeres.

GOEDE WERKEN.

We ontmoetten eens in één van onze vorige gemeenten iemand, die wat huiverig stond tegenover deze benaming van „goede werken” als hebbende een roomse bijsmaak. Hoe goed bedoeld ook, was het toch onkunde ten deze. Want de Schrift en ook Christus Zelf spreken duidelijk over goede werken, maar dan als..... vruchten van het geloof bij Gods kinderen.

Wat Rome leert over de goede werken is valse leer, dwaalleer, namelijk, dat de goede werken VERDIENSTELIJKHEID bezitten. Waaruit verklaart Rome dit? Uit haar standpunt en leer over de genade. Rome is semi-Pelagiaansch.

Wat wil dat zeggen? Wel, voor Rome is de menselijke natuur niet geheel verdorven, doch verzwakt. Zo ook de wil. En wat is nu de Roomse zienswijze op de genade? Dat „genade” in feite helpende genade is, zodat de verzwakte wil door die genade een zekere stoot krijgt om het goede te kunnen doen. Genade is de ingestorte kracht, maar dan kan de zogenaamde gelovige van die kracht zelf gebruikmaken, dus zó goede werken doen. De genade maakt daartoe geschikt. Genade wat en de mens wat. Hierop komt het neer.

Rome spreekt ook van OVERTOLLIGE goede werken. Wat bedoelt zij hiermede?

Dit. Christus heeft de EEUWIGE straf alleen

gedragen tot verzoening, maar de gelovigen moeten zelf boeten voor de TIJDELIJKE straffen door nl. goede werken te doen. Komen zij hier in dit leven hiermede niet klaar, dan moeten zij dat boeten voortzetten in het VAGEVUUR.

Nu kunnen de gelovigen hier zoveel goede werken doen, dat zij er een aantal van overhouden.

Die worden dan bij Christus' verdiensten gevoegd. Maar uit dat overschot van goede werken kunnen er nu ook op rekening gezet worden van hen, die in het vagevuur bezig zijn hun straffen uit te boeten. Dan kunnen zij dus door de goede werken van anderen eerder van hun straflijden afkomen. Ziehier de grote dwaasheid van Rome's leer over de verdienstelijkheid, die de goede werken bezitten.

Maar die dwaasheid zien we niet alleen bij Rome. Ook bij alles, wat uit de oude Pelagiaanse wortel voortkomt. Bij het oude humanisme en remonstrantisme: de mens is „goed”, kan door zijn vrije wil nog het goede doen. Als men maar ieder het zijne geeft, goed leeft, zoveel mogelijk doet aan filantropie, dan kom je in de hemel. Dit standpunt en zulk een opvatting vinden we niet minder bij het hedendaagse christelijk-humanisme. Het is het bekende standpunt van de „MEDEMENSELIJKHEID”, zoals dat nu genoemd wordt. Maar wat blijkt daarbij? Dat men begint bij de tweede tafel van Gods wet: over het liefhebben van de naaste.

Doch men bekommert zich niet over de noodzakelijkheid van de eis van de eerste tafel van Gods Wet; God lief te hebben boven alles!

Dat Gods heilige Naam wordt onteerd, Zijn Dag wordt ontheiligt, Zijn gezag en Zijn ordinantiën worden vertrapt, blijkt van minder belang te zijn.

En om de kring wat nauwer te trekken: hoe is het in de kerken van vandaag? Enerzijds een al meer toenemende afval ten opzichte van het zoëven genoemde meegaan met de moderne levensbeschouwingen en met het nieuwe Evangelie, waarbij de mens in het middelpunt komt te staan en dat het moet gaan om de betrachtting van de „medemenselijkheid”. Goede werken als „prestatie” van de mens. Ja, dat de verzoening met God van de mens uit moet gaan.

En tenslotte: ligt niet in ons aller hart het beginsel van WERKHEILIGHEID? We hebben het werkverbond verbroken in ons verbondshoofd Adam, maar nu blijft het „werken” de mens in het bloed zitten, door de zaligheid te zoeken in zijn deugden, in zijn ijveren voor het Koninkrijk Gods, zoals eens bij Jehu: „Zie mijn ijver aan voor den Heere.” En wat kan een man zelfs niet prat gaan op z'n rechtzinnigheid, zonder de oprechte Godsvrucht te beleven. Zelfs bij hen, die de Heere in oprechtheid leerden vrezen, is er vaak nog zoveel heimelijk pogen door de werken der wet vrede te krijgen en de grond der zaligheid te zoeken in zijn gestalten en tranen. We moeten daarbij even opmerken, dat zaligworden echter niet zonder tranen en gestalten zal gaan. Maar ze zijn geen grond, doch vruchten.

De goede werken van Gods kinderen kunnen nooit verdienste van de mens zijn voor God, want ze zijn altijd onvolkomen.

Zullen de goede werken voor God kunnen gelden als een Hem welbehagelijke gerechtigheid, dan moeten zij VOLKOMEN zijn en in alle delen der WET gelijkvormig zijn. En wie zal dit door zijn werken kunnen bereiken? Onze Heidelbergse zegt 't zo duidelijk, dat de allerheiligsten slechts nog maar een „klein beginsel” hebben van deze gehoorzaamheid des geloofs.

Daarom is ontdekkend licht van Gods Geest zo noodzakelijk om te sterven aan alle eigen werk en te leren een nul voor God te worden. Zo komt er plaats voor de volkomen Borggerechtigheid van Christus, voor Zijn volmaakte verdienste, bij de aanvang en steeds verdiept bij de voortgang van het genadeleven. Hebt u hiervan iets geleerd, lezer(es)? O, smeeke erom.

Urk.

v. L.

DE DAGEN VOOR KERST

We leven in de donkere dagen voor Kerst. Yelen trachten de somberheid van het donkere wintertijd te vullen met feestvreugde.

Vele mensen vierten kerstfeest bij stralende boompjes, de kamers gesierd met hulstgroen en rode lichtjes en verlichte sterren en allerlei lekkernijen. Eigenlijk om bij te huilen! Dat zulk kerstfeestvieren armelijk ondiep is, behoeft nauwelijks gezegd en ge zult verstaan dat de ontzaglijke betekenis van het heilig kerstevangelie al zulk oppervlakkig gedoe nadrukkelijk afwijst. Kerstmis toch roept aangrijpende dingen voor de aandacht onzer ziel op. Immers, gadeloze zondaarsmin gaat zich opmaken om tot de duurste prijs zondaren vrij te kopen van het verderf. En daarom klinkt elk ondiep feestgedruis hier als een schreeuwende, snerpande wanklank.

Toch mag door Gods genade de kerk des Heeren zich verheugen en verblijden. En met de psalmdichter instemmen: „Hosanna! gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren, Hij, Die is de Koning Israëls!” Met dit vreugdegejubel mag de strijdende kerk begroeten in de dagen van Advent het naderende Kerstfeest, het feest van de geboorte van Vorst Messias. Totdat Hij komt in Zijn tweede komst, op de jongste dag, mogen wij dit ondoorgrondelijk mysterie gedenken. Telkenjare verdiepen wij ons in de Adventsweken in de beloften van de komst van de Verlosser.

Telkenjare mag het volk van God in de geest optrekken naar Bethlehem Efratha, naar de stal, naar de kribbe, om daar te aanbidden het Kindeke in de kribbe, de geboren Koning der Joden. „Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond”, en de Nieuw-Testamentische gemeente stemt in met het lied:

Daar is uit 's werelds duist're wolken,
Een licht der lichten opgegaan.
Komt tot zijn schijnsel, alle volken!
En gij, mijn ziele! bid het aan....

Ds. N. de Jong.

Overgenomen uit Ons Gemeentebld van 8 december 1967.

Uit de Kerken

De kerkeraad van Alphen aan den Rijn zond ons een afdruk van de brief, die hij gericht heeft aan de raden van alle Christelijke Gereformeerde kerken, met het verzoek deze in ons blad op te nemen, opdat vele leden van deze kerken hiervan kennis kunnen nemen.

De brief luidt als volgt:

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,
Wij gevoelen ons gedrongen uiting te geven aan de zorg, die ons vervult in verband met allerlei verschijnselen in ons kerkelijk leven.

Wij doen dit niet in zelfvoldaanheid. Integendeel, wij staan mede schuldig aan de afwijking van de oude paden. Wanneer wij dan toch hier een en ander naar voren brengen, is dat bedoeld als een opwekking om gezamenlijk weder te keren tot de Heere.

Het is niet onze bedoeling om in den brede alles naar voren te brengen, wat ons zorgen geeft, maar we willen volstaan met het noemen van enkele punten.

Als eerste punt wijzen we op de prediking. Deze was vroeger in onze kerken wat de hoofdzak betreft gelijk. De Schrift werd op een eenvoudige wijze verklaard en toegepast op het persoonlijke leven. De noodzakelijkheid van de wedergeboorte en van de werking van Gods Geest om deel te krijgen aan Christus en Zijn weldaden maakten een wezenlijk deel uit van de verkondiging van Gods Woord.

De leiding, die de Heere met Zijn volk houdt, kwam naar voren. Ernstig werd gewaarschuwd tegen zelfbedrog. De welmenende roepstem tot bekering werd niet gemist. Het valt niet te loochenen dat er heden vervlakking in de beleving geconstateerd wordt. Het lijkt alsof het voldoende is, dat we door geboorte onder de verbondsbedeling zijn opgenomen en dat we zonder innerlijke vernieuwende werking van de Heilige Geest de weldaden des verbonds ons kunnen toeëigenen en deelachtig worden.

Het accent valt meer op het geloven dan op de geloofsbeleving, gewerkt door Gods Geest. Van-

daar, dat het wonder van Gods souvereine genade in menige prediking niet tot z'n recht komt. Het in de bevindelijke weg leren, dat we God kwijt zijn en van nature in een verbroken werkverbond liggen, dood door zonden en misdaden en dat we alleen door een geschonken geloof Christus en al Zijn weldaden deelachtig worden, wordt steeds meer gemist. Ook valt te betreuren, dat wezenselementen van het geloofsleven, zoals de rechtvaardiging des zondaars voor God en het leven der heiligmaking in de prediking niet meer zo spreken als in het verleden. Dit doet het onderwijs in het geestelijk leven geen goed. Een gevolg van dit alles is, dat er in gemeenten spanningen, botsingen en zelfs verwijderingen ontstaan.

Het tweede punt is de opleiding van dienaren des Woords. Onze Theologische School mocht tot zegen zijn voor de kerken. We zijn Gode dankbaar voor deze inrichting. Het gevaar is niet denkbeeldig, dat onze Theologische Hogeschool kan worden een pseudo-academie.

Immers het wetenschappelijk denken heeft een geweldige vlucht genomen. In onze tijd valt het accent op het intellect. Elkander te wijzen op het grote gevaar van „het denken”, wat geen vrucht is van Gods vrede, is noodzakelijk.

Concreet moet gesteld worden het onvoorwaardelijk buigen voor het gezag van Gods Woord. De aanvaarding van de Bijbel als het Woord van God van Genesis tot Openbaring. Het Schriftuurlijk, confessioneel belichten van het geestelijk leven.

Onze School moet ook vandaag zijn een kweekplaats van Dienaren des Woords, die de kerk des Heeren kunnen dienen met de spijzen, waarmee de Heere Zijn Kerk verkwikt.

Wetenschappelijke vorming is een geboden zaak, maar bijzonder is heden noodzakelijk de geestelijke vorming. De weerslag daarvan moet bemerkt worden in de prediking. Wanneer dit ontbreekt gaat onze kerk op retour. Verloochent zij een belangrijk beginsel van 1892: de Schriftuurlijk, bevindelijke prediking.

De Synode van 1956 besloot om de tijd van de theologische studie met één jaar te verlengen. Dit jaar werd gesteld tot een practisch jaar. Een jaar van meer geestelijke en praktische vorming der studenten. Dus meer kennis van de praktische Godgeleerdheid. Wij vragen ons, gezien de openbaring van ons kerkelijk leven, ernstig af, wat er van de uitvoering van het synodebesluit terecht gekomen is.

In de derde plaats noemen wij de contacten met andere kerken, vooral met de Vrijgemaakte kerken buiten verband, zoals die in hoe langer hoe meer gemeenten gelegd worden en door de Generale Synodes werden gesanctioneerd. Er is kanselruil enz. Er komen op onze kansels predikanten, die onder kerkelijke behandeling waren, toen ze nog behoorden tot de Vrijgemaakte kerken. Het heeft er veel van weg, dat velen niet meer zien of niet willen inzien, hoe groot het verschil is tussen deze Vrijgemaakten en het beginsel van onze kerken. Wij denken hierbij met name aan de toeëigening des heils.

Deze toenadering tot de Vrijgemaakten kunnen wij niet anders zien dan als een zeer groot gevaar. Temeer, daar wij die toenadering moeten zien als gevolg van de veranderde inzichten bij velen, waardoor de prediking in eigen kerken anders werd en men naar de Vrijgemaakten toegroeide.

Dit leidt tot allerlei verdeeldheid in ons kerkelijk leven, omdat velen afwijzend zullen blijven staan tegenover de Vrijgemaakten.

Verder wijzen wij als vierde punt op de leiding, die aan de jeugd gegeven wordt, voorzover die onder invloed verkeert van de jeugdbond.

Het is hier als met de prediking. We krijgen zeer sterk de indruk, dat, hoewel natuurlijk niet de noodzakelijkheid van de wedergeboorte enz. ontkend wordt, er toch een zodanige beïnvloeding van de jeugd is, dat de noodzaak op de achtergrond komt en de jeugd zo opgebouwd wordt op een verkeerd fundament.

Ten vijfde willen wij noemen de veranderde levensopenbaring van velen als gevolg van een en ander. De waarheid van Gods Woord legt geen beslag meer, zoals vroeger.

In de kerk verschijnt men niet meer met de geboden eerbied. En buiten de kerk is er niet meer het onderscheid met de wereld. In vele gezinnen voert de wereld heerschappij, mede door de moderne publiciteits-media. We willen dank-

baar vaststellen, dat er ook in onze kerken nog een volk is, dat de Heere in waarheid vreest en dat zoekt te openbaren in een godzalige wandel.

de zorgeloosheid en oppervlakkigheid van velen moet met smart worden geconstateerd.

Tenslotte wijzen we nog op de andere dingen, die ons kerkelijk leven in ongunstige zin beïnvloeden. Wij denken hierbij o.a. aan het vrijgeven van de nieuwe bijbelvertaling, van het actief vrouwenkiesrecht, van nieuwe formulieren en een nieuwe psalmberijming. De kerken groeien hoe langer hoe meer uiteen en de splijtzwaam werkt in de gemeenten door.

In deze zes punten hebben wij in het kort weergegeven, wat ons met zorg vervult. Wij zouden meer kunnen noemen. Wij zouden ook uitvoeriger kunnen zijn. Maar wij menen hiermee te kunnen volstaan om duidelijk stelling te nemen tegenover al deze dingen en een getuigenis te laten horen.

Wij willen eindigen met een dringende oproep om weder te keren tot de paden van Gods Woord, tot de waarachtige beleving van Schrift en belijdenis, opdat onder de zegen des Heeren onze kerken weer tot bloei mogen komen, tot verheerlijking van Gods Naam.

De Raad van de Christelijke Gereformeerde kerk te Alphen aan den Rijn.

Voor de jeugd

BESTE JONGELUI!

Zal er voor een mens „hoop” zijn voor de eeuwigheid, dan moet hij wederom geboren worden. De wedergeboorte is zonder meer een wonder van God. Daar kan een mens, strikt genomen, zelf niets aan af of toe doen.

Hij is daarin geheel lijdelijk als een gevolg van zijn geestelijke doodstaat.

Ik weet, als ik het zo zeg, dat er dadelijk een ander gevaar om de hoek komt gluren, zo in de zin van: Dus je moet er maar bij gaan zitten, want je kunt er toch niets aan doen?

Neem het me daarom niet kwalijk als ik nog onbekeerd ben, in dit geval: nog niet wedergebo-

ren. Zo wordt er helaas veel geredeneerd en men komt ten slotte zo ver, dat men God de schuld geeft. De mens durft dat gerust. Al is het dat hij dit nog niet met zoveel woorden zegt, in de praktijk van het leven komt het er toch op neer. Als men God de schuld geeft, 't zij dus openlijk of bedekt dan is dit een gevolg van de natuurlijke vijandschap, die elk mens eigen is. Hij komt daarin openbaar als een hater van God. Want de „liefde” denkt geen kwaad. Maar die wordt bij een natuurlijk mens gemist.

Voor het verduisterd verstand van de mens kan ik ten deze geen sluitende oplossing geven, als het gaat over bovengenoemde zaken, namelijk dat een mens er niets aan kan doen en dat hij toch verantwoordelijk is en blijft voor al zijn doen en laten.

Het staat dus zo: Een mens kan er niets aan doen en hij moet er alles aan doen. Vergeet vooral ook dat laatste niet: Hij moet er alles aan doen. Want we worden van Godswegen vermaand en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid.

Deze zaken worden „doorzien” wanneer een mens het wonder mag beleven, dat God hem uit de dood doet overgaan tot het leven, wanneer Hij hem dus wederbaart.

Dan gaan in het leven van een zodanig mens de oren open, de ogen en het hart. Ja dan gaat alles open. Dan gaat voor zo iemand ook het Woord open. Hij gaat dan inzien, dat God geen onrecht doet als Hij van de mens waarachtige bekering eist, ook al ligt hij „midden in de dood”. Want dat hij „midden in de dood” ligt, is niet Gods schuld, maar zijn eigen schuld. Wie dat gaat in zien, houdt van stonde aan op met God te beschuldigen.

Want „wie zal de Almachtige beschuldigen van onrecht?” Hij gaat wel zichzelf beschuldigen. Hij gaat eigen verantwoordelijkheid aanvaarden voor alles wat hij gedaan, gezegd en gedacht heeft. Alles wordt dan „eigen schuld”!

Men gaat dan de grootheid van z'n kwaad gevoelen. Men krijgt dan een smart in het hart, dat men tegen een goeddoend God gezondigd heeft. Dat is nog iets anders, iets meer dan al-

leen de wetenschap, dat men tegen God gezondigd heeft. O zeker, die wetenschap is er ook. Maar de pijn over de zonde wordt vermeerderd bij de wetenschap dat men tegen een „goeddoend” God gezondigd heeft. Het wordt dan ingezien dat God niet anders dan goed gedaan heeft, in natuurlijk en ook in geestelijk opzicht. De Heere heeft van Zijn kant alles gedaan, wat Hij, menselijkerwijs gesproken, kon doen, om de mens aan Zich te verbinden.

Maar de mens wilde zelf niet, als het er op aankwam. O zeker, als hij godsdienstig opgevoed is, dan wilde hij nog wel wat in de lijn blijven, zo aan de buitenkant, voor het oog der mensen. Je hebt dan ook nog een zekere stand op te houden.

Alles wat je doet en laat, doe en laat je dan voor de mensen.

Je hebt het nooit voor God gedaan, uit liefde tot God gedaan.

Want de liefde tot God ontbrak ten enenmale. Doch het wordt nu alles anders. Want God, Die alleen maar goed deed, werd alleen maar met kwaad beloond van des mensen kant.

En dat was de Heere toch niet waard. O neen, Die was waard om van ganser harte gediend te worden. En dat is Hij dan nu ook waard. Men zou dit dan ook zo graag doen. Men zou willen leven tot eer des Heeren. Men zou zonder zonden willen leven. Heilig voor God! Want dat eist de Heere, daar heeft Hij recht op.

En dat gaat men dan ook proberen. Maar ach, hoe moet dan ervaren worden, dat het „willen” en het „volbrengen” twee dingen zijn.

Men krijgt dan een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Dat is een droefheid overeenkomstig de wil van God. Dat is een droefheid, al kan men het zo zelf nog niet bekijken, die uit de liefde tot God voortkomt.

Er is ook een droefheid der wereld. Doch die heeft tot oorsprong niet de liefde tot God, maar de liefde tot zichzelf.

Men zit dan bij de puinhopen van zijn leven men is dan in z'n schande openbaar gekomen. En dat iedereen nu weet wie men is, doet de zodanigen ook tranen schreien.

Doch als alles gebeven was, zoals het was, men zou er nooit een traan om gelaten hebben. Een zodanige droefheid is niet uit God. Er wordt ook geen waarachtige schreeuw uit geboren naar God, al roept men misschien overluid nog zo hard „ach en wee”.

Van de zodanigen geldt dat de tijd slijt. Alles gaat na verloop van tijd weer over en heeft niets wezenlijks nagelaten.

Doch degenen, die een droefheid naar God kennen, dat is dus overeenkomstig de wil van God, die gaan schreeuwen naar God.

Zij gaan hun ellende „belevén”. Dat is natuurlijk iets anders dan de ellende bespreken. Ja, dat gevoelen onze jonge mensen ook wel. Er wordt ontzaglijk veel ellende besproken. Dat kan zelfs heel zwaar gebeuren, en op zichzelf genomen ook nog waar gebeuren, in dien zin, dat men allemaal „ware dingen” zegt.

Dat zijn dingen waar men niets tegen in kan brengen. Doch de beleving wordt gemist. Als de beleving er is, dan praat men er niet zoveel over met Jan en alleman. Dan is het geen „aangename gespreksstof”, maar een zaak waarover men smart omdraagt in het hart, dat men de Allerhoogste Majesteit Gods, door de zonde zo zeer beledigd heeft.

Men gaat dan met zijn nood naar God toe. Uit „diepten van ellende” roept men dan met mond en hart, tot God, Die alleen heil kan zenden: O Heer' aanschouw mijn smart. Wil naar mijn smeekstem horen; merk op mijn jammerklacht; verleen mij gunstig' oren, daar 'k ik mijn druk versmacht.

Men moet dan omkomen, voor eeuwig omkomen. En God zou geen onrecht doen, als Hij zulk een zondaar voor eeuwig deed omkomen. Want men heeft het er zelf naar gemaakt. Men heeft dat dubbel en dwars verdiend. Ja men biedt er zich zelf voor aan. Men wil de straf niet ontlopen.

Dat willen wel de „schijnbekeerden”. Die willen de straf ontlopen. Als zij zich ontdekt zien, willen ze alles maar zoeken te verontschuldigen.

De schuld moet zo klein mogelijk blijven. Maar die door de Heilige Geest ontdekt worden, die willen niets meer verborgen houden. Alles moet voor de dag komen.

Ze zijn doodsbenuwd, dat er iets zou blijven zitten. Want men kan met niet één zonde, zonder verschrikking een rechtvaardig God passeren. Wat worden de zonden dan groot en veel..... en smartelijk.

Heere, zegt men dan, ik heb de hel verdiend, duizendmaal en meer, verdiend! Men krijgt dan een welgevallen aan de straffen van zijn ongerechtigheid. Men wordt het met God eens, al zou Hij hen voor eeuwig verstoten. Doch de consequentie daarvan is verschrikkelijk. Want gestel dat God naar recht, hen voor eeuwig deed omkomen, dan zouden zij eeuwig God moeten vloeken en ook horen vloeken.

En dat zou men toch niet kunnen. Ja ook dat kan men dan zelf zo nog niet bezien, maar men zou het „vanuit de liefde” niet kunnen. Men zegt dan: Heere, (het is ergens wel een onmogelijkheid, maar men meent het toch), Ik zal U in de hel nog groot maken. Want de liefde tot God, denkt alleen maar groot en goed van God, zelfs..... tot in de hel toe.

Ik hoop beste vrienden, dat deze dingen door jullie begrepen worden.

De zondigen zijn met loze kalk niet meer te bepleisteren. En dat wordt zo ontzaglijk veel gedaan. Men wil de „breuken” maar dichtsmen. Men probeert de mensen dan maar een Jezus op te plakken, een lieve Jezus.

Daar moet men dan maar in geloven. En men doet dat dan ook..... met een historisch geloof. En dat wordt dan voor zaligmakend aangezien. Men spreekt daarom tegenwoordig ook liever niet meer van een historisch geloof.

Want dat woord „historisch” heeft toch nog een verdachte „bijsmaak”. Daarom moet de gedachtenis aan dit woord de wereld uit.

Men moet tegenwoordig alleen maar spreken van „geloof”. En dat heb je dan zo ongeveer „in je zak”.

Velen „doen” het helaas daarmee. Doch degenen die door de Geest Gods geleid worden, die kunnen het daar niet mee doen. Zij hebben met God te doen en het moet „van God uit” met hen in orde komen. Eerder zijn zij niet tevree.

Ik hoop van jullie ook niet.

Tot de volgende keer.

Jullie aller vriend, Ds. H. C. v. d. Ent.

Boekbespreking

EENS COOPMANS ONDERRICHTINGE

door Mr. Christophorus Love
Theologische boekhandel G. Kool,
Leerdam.

Dit boek bevat eerst een verklaring van 4 blz. van Psalm 15:1 en 2 van de hand van Coenraad Mel, getiteld De biddende koopman. Dan volgt een Ten geleide van 15 blz., waarin we een en ander lezen over dit werk en over de schrijver zelf. Love was in zijn leven getrouwd bedienaar des H. Evangeliums te St. Lawrence Jewry binnen Londen. Hij schreef een werk, getiteld „Eens Christens Onderrichting, dienende om hem te geleiden door al 't gene hem in dese wereldt door Gods Voorsienigheyt overkomt”. Het bevat 15 preken over 1 Cor. 7:30 en 31. Het verscheen in onze taal voor het eerst in 1664. Love is een van de weinigen geweest, die over het koopmanschap hebben geschreven en gepredikt. In het Ten geleide staat een vrij uitvoerig levensbericht. Daarin zien we dat Love 22 augustus 1651 op 35-jarige leeftijd onthoofd werd. Hij was een man met innige godsvrucht. Hij werd het slachtoffer van de droevige broedertwisten in zijn tijd.

In het werk, dat nu verschenen is, zijn 5 preken opgenomen over „En die kopen als niet bezittende”. Zij gaan over kopen en verkopen, over hen, die arm blijven en over hen, die rijk worden, op een eerlijke of op een oneerlijke wijze. Alles zeer behartigingswaardig, met de nodige vermaningen. Wij nemen als voorbeeld daarvan over, wat we vinden op blz. 37: „Gij mag geen dingen verkopen, welke niet anders dan met zonde kunnen gebruikt worden, zoals poeder om het aangezicht te blanketten, en dergelijke.” Daar zou in deze tijd heel wat aan toe te voegen zijn. Op blz. 42 zegt Love, dat dit de enige weg is om rijk te worden: „Laat het Woord van God in al uw dagen uw leidsman en regel zijn. opdat gij Zijn zegeningen moogt hebben over uw betrachtingen en dat gij rijkdommen zonder smart daarbij gevoegd, moogt verkrijgen.”

Het boek is keurig gebonden uitgeg. kost f 8,25, na 1 maart 1972 f 9,50.

Ds. W. C. Lamain - VAN DUISTERNIS EN LICHT - N.V. Uitgeverij „De Banier” - Utrecht.

Dit is een nieuwe bundel preken van de bekende predikant, die nu al vele jaren in Grand Rapids staat. Het boek bevat 6 preken, z.g. vrije stoffen, over 1 Sam. 28:15-17, Judas 6, Matth. 25:8, 1 Sam. 22:1-2, Hand 7:13a en 1 Sam. 14:27. De preken maken de indruk uitgegeven te zijn zoals ze uitgesproken zijn. We zouden opmerkingen kunnen maken, maar laten die achterwege. Ds. Lamain

GOUDEN HARPEN! EXKLUSIEF IN KLANK EN KWALITEIT!

MEDITATIEPLATEN: twee meditatie op één plaat met bijpassende psalmen gezongen door o.a. koren, gemeente, bariton kost compleet f 14,90.

Onderstaande platen zijn reeds verschenen:

GH/05	Ds. W. Chr. Hovius te Ede en Ds. J. van Heeren te Amersfoort.
GH/06	Ds. H. Rijkse te Zoetermeer en Ds. B. Haverkamp te Monster.
GH/07	Ds. W. L. Tukker te Groot-Ammers en Ds. G. A. Zijdeveld te Middelburg.
GH/08	Ds. L. Huismen te Vlaardingen en Ds. G. Blom te Meerkkerk ZH.
GH/09	Ds. A. Vroegindewij te Veenendaal, Ds. M. C. Tanis te Sliedrecht en Ds. L. Blok te Beekbergen — drie meditatie.
GH/10	Ds. J. van Sliedrecht te Bilthoven en Ds. R. Boogaard te Leiden.

SAMENZANGPLATEN: de eerste twee uit Papendrecht, de laatste uit Andel.

GH/01	Loft zij de God van Israël (alle lofzangen)	f 13,90
GH/02	Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen	f 13,90
GH/56	Gij zult mij leiden door Uw raad	f 14,90

ORGELPLATEN:

GH/03	Hans van der Gouwe, bekende orgelwerken	f 16,50
GH/04	Wout van den Broek, niet-ritm. psalmen	f 14,90

GELEGENHEIDSPLATEN:

GH/52	Richard Wurmband, 2 platen, toespraak over „blijdschap in verdrukking” het leven van de ondergrondse kerk (ned.)	f 19,90
GH/53	Dominee, wilt U ons kind dopen? Ds. H. Rijkse hield een doopdienst in de hof van Jozef van Arimathea, Jeruzalem/Israël	f 14,90

KOORPLATEN:

GH/51	De heem'len roemen. Verenigde Koren van Dordrecht, Ridderkerk en Meerkkerk, o.l.v. Jan Vink/Dirk Jansz. Zwart	f 16,90
GH/54	Avondklokken. „Vox Jubilans” te Waddinxveen, o.l.v. Andries Noordegraaf, m.m.v. Feike Asma, orgel en Cor Niessen	f 16,90
GH/55	Kinderkerst. Kinderkoren uit Katwijk aan Zee, o.l.v. Dirk van Vliet. Ds. H. Rijkse Lukasevangelie/kerstverhaal	f 14,90

★ Franko thuis voor de feestdagen. Nu bestellen!

GOUDEN HARPEN B.V.

Postbus 135 - Lisse - Telefoon (02521) 14543/14215 - Giro 239.80.80

STEL VERTROUWEN IN DE VERBORGEN KRACHTEN DER NATUUR !!

Ook na veel teleurstellingen, hebben onze geneeskrachtige kruiden niet alleen verlichting, doch ook genezing gebracht.

O.a. **AAMBEIEN, BRONCHITIS, ZENUWEN, HOOFDPIJN, MIGRAINE, REUMATIEK, EXCEEM, BEDWATEREN, VERMAGERING.**

Kuur voor een maand f 7,50
(verzendskosten inbegrepen)

Vermeldt wel duidelijk welke soort U wenst te ontvangen!

DROGISTERIJ

SIKKING

Barrevoetestraat 5 - Haarlem
Tel. 023 - 31 28 82 (b.g.g. 32 46 06)
Giro 190 609

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationsingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08325-13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 77)

Plaats uw familieberichten in „Bewaar het Pand”

PENSION - RUSTOORD,

zonder T.V.,

bij de bossen in Driebergen,
meter van de kerk.

„REPOS AILLEURS”

Telefoon 03438 - 24 66.

Voor bijbels, boeken en muziek
is **LINDENBERG** uniek!

Grote voorraad-snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL

Slaak 8 (postbus 4209) - Rotterdam 16
Telefoon 010-12 89 34

leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes
(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden!

Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783

na 7 uur: Almerlaan 1, telef. 05277-1593

★ GROTE NOOD ONDER EX-PRIESTERS.....

VELE MOGELIJKHEDEN VOOR VERBREIDING VAN HET EVANGELIE ONDER ROOMS-KATHOLIEKEN.....

Steunt hiertoe ons

„EX-PRIESTERFONDS” - „FONDS EVANGELISATIE”
door

1. U te abonneren op ons maandblad „In de Rechte Straat” (f 10,75 per jaar; Adm. „I.R.S.”, Parkstraat 52, Velp-G.; eindred. Ds. H. J. Hegger).
2. Overmaking van een gift op giro 901.000, t.n.v. Stichting „In de Rechte Straat”, Velp.

is een prediker, die - dat blijkt duidelijk uit de preken - door de Heere onderwezen is en nu onderwijst kan geven als leraar van God gezonden. De preken bevatten veel goeds. Het is daarom

begrijpelijk, dat dergelijke preken nog kopers en lezers vinden. De Heere moge deze uitgave velen ten zegen stellen. Het boek kost in blauwe linnen band f 9,75. B